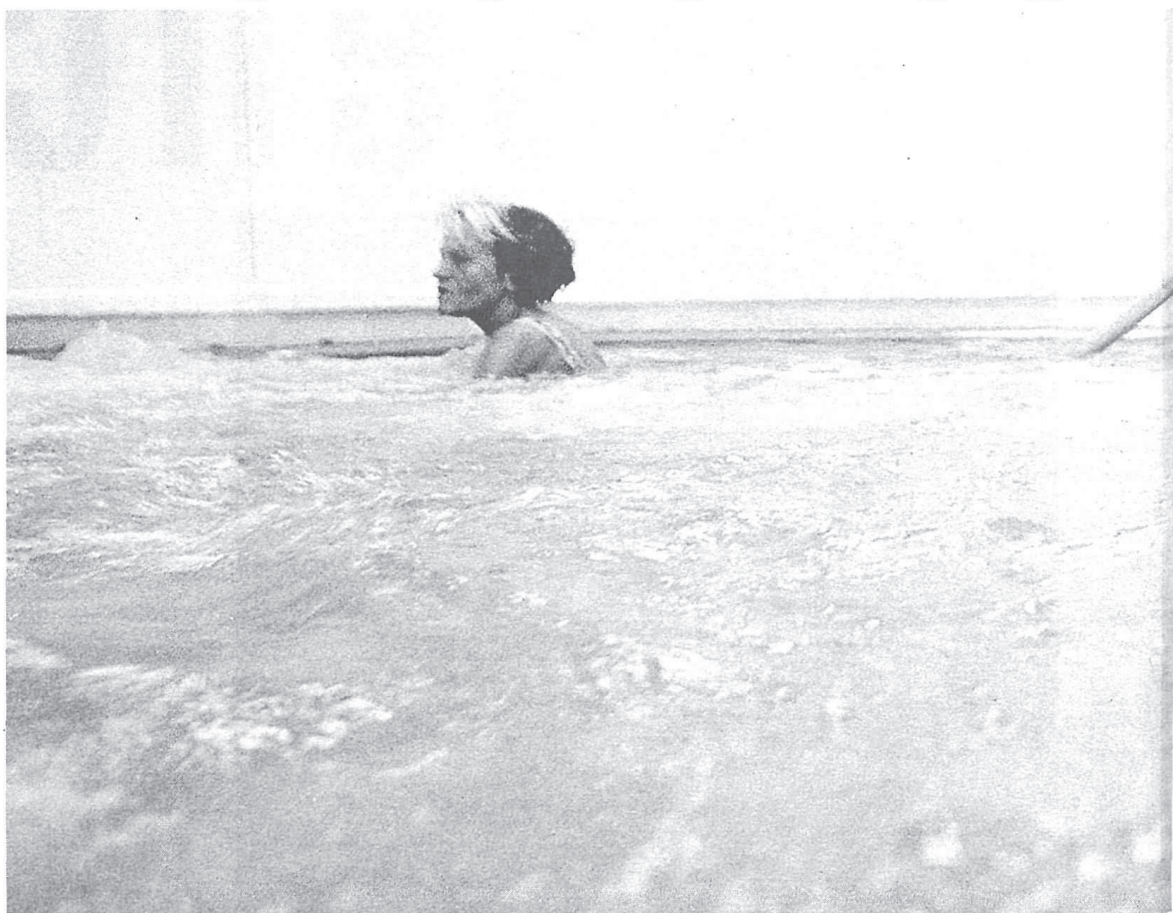

Prendre les

CENTRES DE SALUT. • Després d'una etapa de decadència, els balnearis catalans viuen una edat d'or. Ja no són exclusius de l'Imsero; ara els joves hi acudeixen per curar-se del mal del segle, l'estrès.

Al voltant dels setze balnearis i centres termals de Catalunya ha emergit una nova indústria de l'oci lligat a la salut, que a més de treure el màxim partit dels beneficis curatius i medicinals de les aigües utilitzades en els tractaments tradicionals, com ara banys, dutxes i begudes, ha eixamplat la seva oferta amb noves teràpies, eficaces per curar o prevenir els mals i les malalties de la vida moderna, com ara l'estrès, la depressió, l'ansietat i l'obesitat. / MANEL LLADÓ.

ARIADNA VENTURA
 ● Els balnearis tornen a estar de moda. Han recobrat el prestigi que van tenir en el tombant de segle, especialment als anys vint, quan la tercera edat benestant de la burgesia catalana hi anava «a prendre les aigües» i a fer cures de repòs per combatre el reuma i l'artrosi. Ara, en ple auge de la cultura del culte al cos, de l'obsessió per la salut i les teràpies naturals, unes noves generacions han redescobert les propietats medicinals del termalisme com a font de salut i bellesa, alhora que aquests establiments s'han agrupat en l'Associació Balneària de Catalunya i han anat renovant també les seves instal·lacions per

oferir, juntament amb els banys tradicionals, altres tractaments per combatre mals més moderns, com l'estrès.

Catalunya és un país privilegiat en fonts termals. Les propietats terapèutiques de les seves aigües ja eren explotades amb finalitats curatives des de feia més de 2.000 anys. Els romans es van aprofitar de diverses deus a les quals van donar el nom genèric d'*aquae calidae* —origen del topònim Caldes—, veritables centres de reunió i descans. Una cosa semblant passava a la civilització àrab, com proven els topònims que han quedat a l'Estat compostos per la paraula *alhama*, que indicava l'existència de brolladors.

En l'època medieval també hi ha documents que proven l'aprofitament d'establiments termals, però no és fins a la segona meitat del segle XIX que s'inicia l'expansió de l'activitat balneària tal com la coneixem actualment.

L'origen dels balnearis europeus es remunta al ressorgiment d'antigues termes romanes al segle XVI, després d'una llarga decadència. Aquest revifament va anar lligat al naixement de la moderna indústria hotelera. Les termes de Spa (Bèlgica) van ser les primeres a ressorgir, i les van seguir altres d'arreu d'Europa: Bath es va desenvolupar, a partir de mitjan segle XVII, no només com a estació d'hidroteràpia,

sinó també com a centre de la vida elegant anglesa, associat a importants noms artístics i literaris; Baden-Baden, amb els casinos i la pràctica dels jocs d'atzar, va tenir una etapa de singular esplendor a la fi del segle XVIII; Vichy ja era un centre concorregut el 1603, quan Lluís XIV hi va crear la intendència d'aigües, però va assolir la màxima expansió al 1853, quan el freqüentava Napoleó III. Montecarlo (1858) va apuntar l'aparició d'una nova moda: els balnearis marítims.

A Catalunya, a final del segle XIX, va ressorgir l'interès per la hidroteràpia —se sap que el 1817 a Caldes de Boí ja hi havia cinc centres termals—, i les estades als